

ਜੀ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਜੇ.

ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਸਕੱਤਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ

ਹੋਰ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2013 ਦਾ CWP ਨੰ.2403

16 ਨਵੰਬਰ 2015

ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ - ਭਾਗ 1 - ਭਾਗ - 1 - ਆਰ.ਐਲ. 7.3-ਬੀ (7)-
ਬਹਾਲੀ ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ
ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ
ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੌਰਾਨ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕੋਈ
ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ-ਉਹ ਸੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਨੌਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬਕਾਇਆ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ,
ਉਹ ਸਿਰਫ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਬਿਤਾਈ ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਮੰਨਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼, ਉਸਦੇ ਸੇਵਾ ਲਾਭਾਂ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ
ਪੈਨਸ਼ਨ ਆਦਿ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ।

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ, ਇਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਰਕ ਕਿ ਬਰੀ
ਕਰਨਾ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਲਾਭ 'ਤੇ ਸੀ, ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਬਿਤਾਏ
ਗਏ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 7.3-ਬੀ ਦੇ
ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ ੮)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹਾਲੀ ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲੀ
ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ
ਇਸ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਬਿਤਾਈ ਗਈ ਮਿਆਦ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,
ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ
'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ
ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ।

(ਪੈਰਾ ੯)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ, ਬਾਅਦ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ
ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬਕਾਇਆ ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ

ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਮੰਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ। 14.11.1998 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਹ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, 04.10.2007 ਨੂੰ, 04.10.2007 ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ 9 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਨੇ 10.10.2007 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ, ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 10)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਬਕਾਇਆ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੌਤਿਆਂ ਦੇ ਲਾਭ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਹੁਣ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਅੱਤਲ ਅਧੀਨ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਕਿਸ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। *ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਬਨਾਮ. ਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ 2004 (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 121* ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਸਬੰਧੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭਾਂ ਸਮੇਤ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ।

(ਪੈਰਾ 11)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਤੀਸ਼ ਗੋਇਲ ।

ਏਪੀਐਸ ਮਾਨ, ਐਡੀ. ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਜੀ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 03.11.2011 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P8) ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ 17.08.1988 ਤੋਂ 09.10.2007 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਖਰਚੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 7.3-ਬੀ(7) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਰੇਕ ਇਰਾਦੇ ਲਈ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ। 1, ਭਾਗ-1 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 'ਨਿਯਮਾਂ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਉਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 307, 325, 148, 149 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਉਕਤ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਵਜੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 7.3-ਬੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਮੰਨਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੂਰੇ ਭੱਤੇ ਲੈਣ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(3) ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਰਾਜ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ 17.08.1988 ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਭਾਵ 10.10.2007 ਤੱਕ।

(4) ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ 03.08.1988 ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 17.08.1988 ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਉਸਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ 22.08.1988 ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਬਾਅਦ 14.11.1998 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ 04.05.2007 ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P3) ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ 04.10.2007 ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P4), ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(5) ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਬਾਰੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਰਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਤੋਂ ਹੈ। ਐਡਲ. ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ **ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ** ¹ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਥਾਪਿਤ, ਵਿਅਕਤੀ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਜੈਰਾਮ, ਏਆਈਆਰ 1960 ਮਦਰਾਸ 325 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ "ਮਾਣਯੋਗ ਬਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਮੰਨਰ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ: -

"ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਪੀਸੀ ਵਿੱਚ "ਮਾਣਯੋਗ ਬਰੀ" ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਜੋ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

ਜਿੱਥੇ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਸਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 193 (ਬੀ) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

12. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਅਣਚਾਹੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(7) ਉਕਤ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ **ਸ਼ਸੀ ਕੁਮਾਰ** ਬਨਾਮ **ਉੱਤਰ ਹਰਿਆਣਾ ਬਿਜਲੀ ਵੰਡ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ**² ਅਤੇ **ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ** ਬਨਾਮ **ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ**³, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(8) ਇਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਰਕ ਕਿ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਲਾਭ 'ਤੇ ਸੀ, ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਬਿਤਾਉਣ ਵਾਲੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ 7.3-ਬੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

7.3-ਬੀ (1) ਜਦੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ-
ਮੁਕਤੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਈ ਮੁੜ-ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ
ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ-

(a) ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁਨਰ-ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਸੇਵਾ-
ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਨਖਾਹ
ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਬਾਰੇ; ਅਤੇ

(b) ਕੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਬਿਤਾਇਆ ਸਮਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ
ਨਹੀਂ।

(2) xxxxxxxx

(3) ਜਿੱਥੇ ਮੁੜ-ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ
ਮੁਅੱਤਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ, ਉਪ-ਨਿਯਮ (8)
ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸਦਾ ਉਹ
ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ : ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ
ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲਾਈ ਗਈ
ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਾਰਨਾਂ
ਕਰਕੇ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ
ਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,
ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸਿੱਧੇ
ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਜਿਹੇ
ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੀ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਰਕਮ (ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ) ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ.

(9) ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹਾਲੀ ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ
ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਆਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ
ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਬਿਤਾਈ ਗਈ ਮਿਆਦ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ
ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ
ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ
ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(10) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ
ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬਕਾਇਆ ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰੀ
ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਮੰਗ ਵੀ
ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ।

14.11.1998 ਨੂੰ ਬਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਹ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ 9 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ, 04.10.2007 ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਨੇ 10.10.2007 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੀਨਿਆ, ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(11) ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਬਕਾਇਆ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੌਤਿਆਂ ਦੇ ਲਾਭ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਹੁਣ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਅੱਤਲ ਅਧੀਨ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਕਿਸ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ*⁴ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭਾਂ ਸਮੇਤ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮੀਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰੀਖਣ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

“4. ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ 'ਤੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਥਰੈਸ਼ਹੋਲਡ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਇੱਕ ਬਾਈਡਿੰਗ ਉਦਾਹਰਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਾਈਡਿੰਗ ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ [1996] 11 SCC 603 (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਕਿਸੇ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਵਿਭਾਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਅਪੈਰਾਥ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਯਕੀਨਨ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਵਾਜਬਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਉਹਨਾਂ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਠੀਕ ਹਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਵਾਪਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਵਾਪਸ ਉਜਰਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਉਜਰਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

5. ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਵੇਜ਼ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਵੇਜ਼ ਦੇ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਉਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਰੇਕ ਦੇ, ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਜੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੜ-ਬਹਾਲੀ, ਜੇਕਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ”

(12) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੁਦਰਾ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਬਿਤਾਈ ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਆਦਿ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਸਦੇ ਸੇਵਾ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨਾ।

(13) ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਮਿਆਦ ਭਾਵ 17.08.1988 ਤੋਂ 09.10.2007 ਤੱਕ, ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਬਿਤਾਈ ਗਈ ਮਿਆਦ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੂਰੇ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।

ਪਾਇਲ ਮਹਿਤਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ